

Nové nálezy a doplňky k vydaným článkům o hmyzu (Insecta) „Přírodní rezervace Údolí Únětického potoka“ a „Přírodní Rezervace Roztocký Háj-Tiché údolí“ – část 5.

New records and supplements to the published articles about Insecta of „Údolí Únětického potoka Natural Reserve“ and „Roztocký Háj-Tiché údolí Natural Reserve“ – part 5.

Jiří Háva

Private Entomological Laboratory & Collection
Rýznerova 37/37, CZ-252 62 Únětice u Prahy, Praha-západ, Česká republika
e-mail: jh.dermestidae@volny.cz

Abstract. Records of 27 species from „Údolí Únětického potoka Natural Reserve“, „Roztocký Háj-Tiché údolí Natural Reserve“ and environs are reported: Corylophidae (1 species), Mycetophagidae (2 species), Ptiliidae (3 species), Tetratomidae (1 species), Latridiidae (1 species), Leiodidae (3 species), Tenebrionidae (1 species), Carabidae (1 species), Chrysomelidae (2 species), Melandryidae (1 species), Dermestidae (1 species), Scarabaeidae (1 species), Tephritidae (2 species), Hybotidae (1 species), Lyctocoridae (1 species), Miridae (1 species), Velidae (1 species), Psyllidae (1 species), Cicadellidae (2 species). The species *Sericoderus brevicornis* Matthews, 1890 is newly recorded for the Czech Republic. First concrete data for two diptera species *Carpomya schineri* (Loew, 1856) and *Tephritis postica* (Loew, 1844) are presented.

Key words: Faunistics, new records, Auchenorrhyncha, Coleoptera, Diptera, Hemiptera, Heteroptera, Central Bohemia, Czech Republic.

ÚVOD

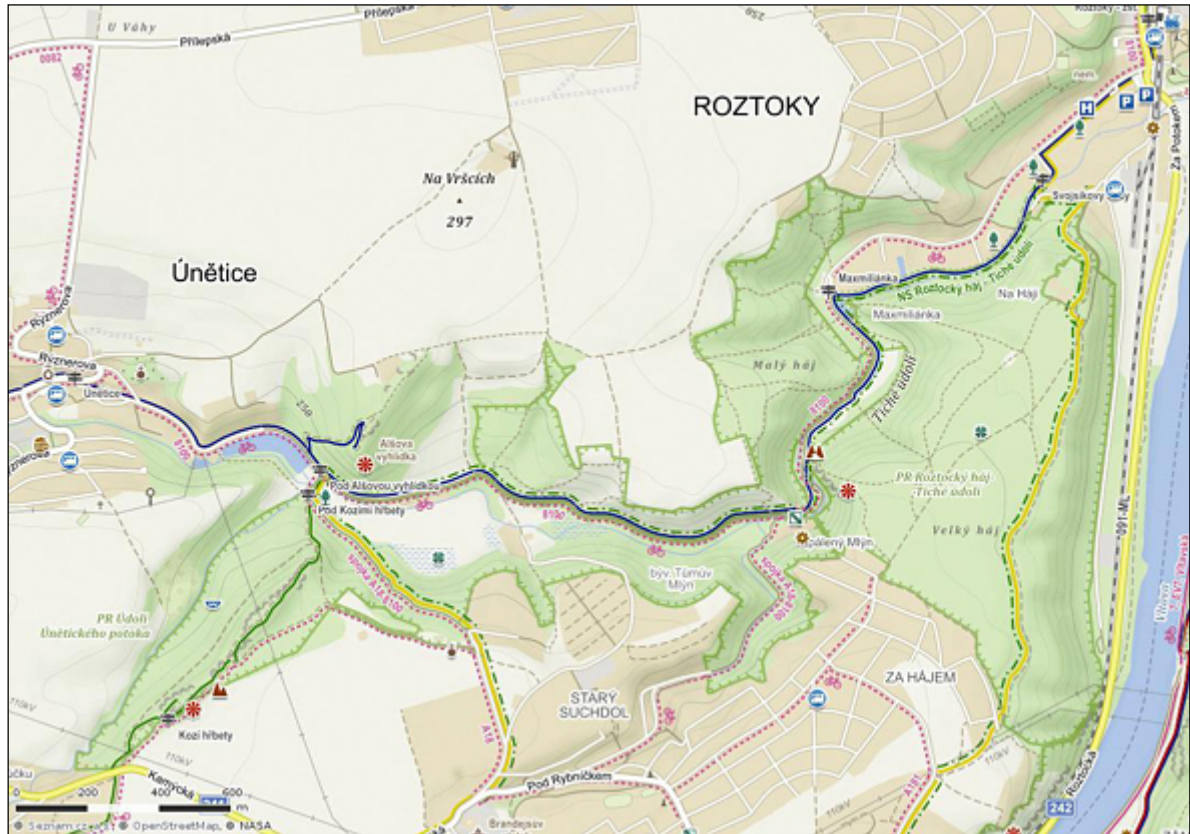
Poslední souborný seznam zjištěných druhů hmyzu z uvedených rezervací publikoval Háva (2021). V předkládané práci autor uvádí 27 nově zjištěných nebo potvrzených druhů patřících do řádů Coleoptera, Diptera, Hemiptera: Auchenorrhyncha, Sternorrhyncha a Heteroptera pro území „Přírodní Rezervace Údolí Únětického potoka“, „Přírodní Rezervace Roztocký Háj-Tiché údolí“ a jejich okolí. Tato práce navazuje na již publikovanou práci zabývající se studiem hmyzu na těchto sledovaných územích (Háva 2021).

METODIKA

Dokladové exempláře jsou uloženy ve sbírce autora, pokud není uvedeno jinak. Materiál sbíral a determinoval autor, pokud není uvedeno jinak. Přehled druhů je řazen abecedně. Do následujícího přehledu byly též zahrnuty exempláře z „Přírodní Rezervace Roztocký Háj-Tiché údolí“, dále pak z přílehlých obcí Únětice a Roztoky.

Zkratky použité v následujícím přehledu nálezů:

PRÚÚP Přírodní Rezervace Údolí Únětického Potoka
PRRH Přírodní Rezervace Roztocký Háj-Tiché údolí
RO Roztoky – obec
ÚO Únětice – obec
ex. exemplář
observ. pozorováno
více ex. více jak 10 exemplářů

Obr. 1. Mapa zájmového území. Zdroj: mapový portál www.mapy.cz

Fig. 1. Map of the area of interest. Source: map portal www.mapy.cz

VÝSLEDKY

COLEOPTERA

Čeleď Carabidae Podčeleď Harpalinae

Acupalpus (Ancylostria) interstitialis Reitter, 1884

Nálezy: ÚO, 8.6.2021, 1 ex., J. Háva lgt., det., M. Linhart revid.

Poznámka. Háva (2019, 2021) tento druh neuvádí. Exemplář nalezen u světelného zdroje v centru obce. Jedná se o řídce se vyskytující suchomilný stepní druh.

Čeleď Corylophidae

Sericoderus brevicornis Matthews, 1890

Nálezy: PRÚÚP, 20.5.2015, 1 ex., J. Háva lgt. et det.

Poznámka. Háva (2019, 2021) tento druh neuvádí. Tento druh je podobný druhu *S. lateralis* (Gyllenhal, 1827) od kterého se liší tvarem samčích i samičích kopulačních orgánů a počtem tykadlových článků. Exemplář byl chycen za letu, v podvečer na cestě blízko Únětického potoka.

Rozšíření. Druh rozšířený v Australské oblasti, z Evropy je znám z Velké Británie, Francie, Německa, Monaka, Finska a Litvy (Bowstead 2002, Ponel et al. 2011, Alexander 2013, Ponel & Perez 2014, Clayhills 2020). **Nový druh pro Českou republiku.**

Čeleď Dermestidae
Podčeleď Megatominae

***Reesa vespulae* (Milliron, 1939)**

Nálezy: ÚO, pivovar, 28.6.2021, 1 ex., J. Háva lgt., det.

Poznámka. Háva (2019, 2021) tento druh neuvádí.

Čeleď Chrysomelidae
Podčeleď Bruchinae

***Bruchidius varius* (Olivier, 1795)**

Nálezy: ÚO, 3.6.2021, 1 ex., J. Háva lgt., M. Zúber det.

Poznámka. Háva (2019, 2021) tento druh neuvádí.

Podčeleď Galerucinae

***Aphtona nigriscutis* Foudras, 1860**

Nálezy: PRÚÚP, 3.7.2021, 1 ex., J. Háva lgt., M. Zúber det.

Poznámka. Háva (2019, 2021) tento druh neuvádí.

Čeleď Latridiidae
Podčeleď Latridiinae

***Stephostethus rybinskii* (Reitter, 1894)**

Nálezy: PRRH, 21.2.1973, 1 ex.; 22.2.1976, 30 ex., vše J. Pradáč lgt., P. Míka det. 2021, uloženo v Národním muzeu, Praha.

Poznámka. Háva (2019, 2021) tento druh neuvádí. Mokřadní druh, vázaný na porosty orobince (*Typha* sp.).

Čeleď Leiodidae
Podčeleď Cholevinae

***Anemadus strigosus* (Kraatz, 1852)**

Nálezy: ÚO, 5.5.2021, 1 ♀, J. Háva lgt., J. Růžička det.

Poznámka. Háva (2019, 2021) tento druh neuvádí. Druh byl nalezen v blízkosti potoka na *Salix* sp. na houbách druhu *Daedaleopsis confragosa* (Bolton) J. Schröt. (Obr. 2) společně s druhem *Catops picipes* (Fabricius, 1787).

***Catops grandicollis* Erichson, 1837**

Nálezy: ÚO, 15.11.2020, 1 ♀, J. Háva lgt., J. Růžička det.

Poznámka. Háva (2019, 2021) tento druh neuvádí.

***Ptomaphagus (s. str.) varicornis* (Rosenhauer, 1847)**

Nálezy: ÚO, 11.4.2021, 1♂, J. Háva lgt., J. Růžička det.

Poznámka. Háva (2019, 2021) tento druh neuvádí.

**Čeleď Melandryidae
Podčeleď Melandryinae**

***Orchesia undulata* Kraatz, 1853**

Nálezy: ÚO, 20.6.2021, 1 ex., J. Háva lgt., det.

Poznámka. Háva (2019) tento druh uvádí pouze z PRRH. Exemplář byl nalezen mrtvý v blízkosti rybníka na suchých houbách.

Čeleď Mycetophagidae

***Mycetophagus fulvicollis* Fabricius, 1792**

Nálezy: ÚO, 29.4.2021, 1 ex.; 1.5.2021, 1 ex. observ., vše J. Háva lgt., det.

Poznámka. Druh byl nalezen v blízkosti potoka na *Salix* sp. na houbách druhu *Daedaleopsis confragosa* (Bolton) J. Schröt. (Obr. 2), společně s druhem *Mycetophagus quadripustulatus* (Linnaeus, 1760) (více ex. observ.) (Obr. 4) a *Mycetophagus multipunctatus* Fabricius, 1792 (více ex. observ.) (Obr. 3).

Obr. 2. Lokalita pozorování s houbami *Daedaleopsis confragosa* (Bolton) J. Schröt.
Fig. 2. Locality of observation with mushrooms *Daedaleopsis confragosa* (Bolton) J. Schröt.

Mycetophagus quadripustulatus (Linnaeus, 1760)

Nálezy: ÚO, 10.6.2020, 1 ex.; 1.5.2021, 1 ex. observ.; 5.5.2021, 2 ex. observ.; 18.5.2021, 5 ex. observ.; 27.5.2021, více ex. observ., J. Háva lgt., det.

Poznámka. Háva (2021) tento druh uvádí bez konkrétních údajů.

Obr. 3. Druh *Mycetophagus multipunctatus* Fabricius, 1792 na *Daedaleopsis confragosa* (Bolton) J. Schröt.
Fig. 3. Species *Mycetophagus multipunctatus* Fabricius, 1792 on *Daedaleopsis confragosa* (Bolton) J. Schröt.

Obr. 4. Druh *Mycetophagus quadripustulatus* (Linnaeus, 1760) na *Daedaleopsis confragosa* (Bolton) J. Schröt.

Fig. 4. Species *Mycetophagus quadripustulatus* (Linnaeus, 1760) on *Daedaleopsis confragosa* (Bolton) J. Schröt.

Čeľad' Ptiliidae

Acrotrichis grandicollis (Mannerheim, 1844)

Nálezy: PRÚÚP, 10.6.2015, 6 ex.; 20.4.2016, 2 ex., J. Háva lgt., vše O. Nakládal det. 2021.

Poznámka. Háva (2019) tento druh neuvádí, Háva (2021) druh uvádí bez konkrétních údajů.

Acrotrichis sericans (Heer, 1841)

Nálezy: PRÚÚP, 10.6.2015, 4 ex., J. Háva lgt., O. Nakládal det. 2021.

Poznámka. Háva (2019) tento druh neuvádí, Háva (2021) druh uvádí bez konkrétních údajů.

Acrotrichis thoracica (Waltl, 1838)

Nálezy: PRÚÚP, 10.6.2015, 1 ex., J. Háva lgt., O. Nakládal det. 2021.

Poznámka. Háva (2019) tento druh neuvádí, Háva (2021) druh uvádí bez konkrétních údajů.

**Čeďed' Scarabaeidae
Podčeďed' Cetoniidae**

***Trichius sexualis* Bedel, 1906**

Poznámka. Druh publikoval Hovorka (2019) z Roztok, areálu Středočeského muzea. Háva (2021) tento druh neuvádí.

**Čeďed' Tenebrionidae
Podčeďed' Tenebrioninae**

***Diaclina fagi* (Panzer, 1799)**

Nálezy: ÚO, 4.6.2021, 1 ex., J. Háva lgt., det.

Poznámka. Háva (2019, 2021) tento druh neuvádí. Vzácnější druh. Exemplář chycen v Rýznerově ulici na zdi domu.

Čeďed' Tetratomidae

***Tetratoma fungorum* Fabricius, 1790**

Nálezy: ÚO, 29.4.2021, 2 ex.; 1.5.2021, 1 ex.; 6.5.2021, 5 ex. observ., J. Háva lgt., det.

Poznámka. Druh byl nalezen v blízkosti potoka na *Salix* sp. na houbách druhu *Daedaleopsis confragosa* (Bolton) J. Schröt.

Poznámky k některým dalším nálezům

Na výše uvedených houbách druhu *Daedaleopsis confragosa* (Bolton) J. Schröt. byly pozorovány i další následující druhy:

Erotylidae: *Dacne bipunctata* (Thunberg, 1781) (1 ex.)

Nitidulidae: *Epuraea distincta* (Grimmer, 1841) (více ex. observ.)

Tenebrionidae: *Stenomax aeneus* (Scopoli, 1763) (5 ex. observ.), *Scaphidema metallicum* (Fabricius, 1792) (1 ex.),

Diaperis boleti (Linnaeus, 1758) (4 ex. observ.)

Doplňný seznam zjištěných druhů

Tab. 1. Seznam čeďedí a počet zjištěných taxonů.

čeďed'/family	druhy/species	čeďed'/family	druhy/species	čeďed'/family	druhy/species
Anamorphidae	1	Erotylidae	2	Noteridae	1
Anthicidae	2	Eucinetidae	1	Oedemeridae	5
Anthribidae	8	Eucnemidae	2	Omalisidae	1
Attelabidae	2	Geotrupidae	2	Orsodacnidae	1
Bostrichidae	2	Gyrinidae	1	Peltidae	1
Brachyceridae	1	Haliplidae	5	Phalacridae	5
Brentidae	52	Helophoridae	1	Ptiliidae	4
Buprestidae	18	Histeridae	13	Ptinidae	26
Byrrhidae	8	Hydrophilidae	5	Pyrochroidae	1
Byturidae	2	Chrysomelidae	154	Rhynchitidae	12
Cantharidae	14	Kateretidae	3	Ripiphoridae	1
Carabidae	187	Laemophloeidae	1	Salpingidae	6
Cerambycidae	54	Lampyridae	2	Scarabaeidae	34
Cerophytidae	1	Latridiidae	21	Scirtidae	3
Cerylonidae	1	Leiodidae	23	Scraptiidae	5

Cicindelidae	3	Lucanidae	1	Silphidae	14
Ciidae	6	Lycidae	2	Silvanidae	3
Cleridae	7	Lymexylidae	1	Sphindidae	1
Coccinellidae	39	Malachiidae	10	Staphylinidae	203
Corylophidae	2	Megalopodidae	2	Tenebrionidae	31
Cryptophagidae	18	Melandryidae	5	Tetratomidae	1
Curculionidae	211	Meloidae	2	Throscidae	5
Dermestidae	23	Melyridae	5	Trogidae	2
Dryophthoridae	2	Monotomidae	7	Trogossitidae	2
Dytiscidae	7	Mordellidae	13	Zopheridae	2
Elateridae	47	Mycetophagidae	9		
Elmidae	3	Mycteridae	1		
Endomychidae	3	Nitidulidae	21	CELKEM	1410

DIPTERA

Čeľad' Hybotidae

Tachydromia umbratum Haliday, 1833

Nálezy: ÚO, 2.6.2021, 1 ex., J. Háva lgt., det.

Poznámka. Čeľad' a druh Háva (2021) neuvádí.

Čeľad' Tephritidae

Carpomya schineri (Loew, 1856)

Nálezy: PRÚÚP, 12.6.2020, 1 ex., J. Háva lgt., P. Heřman det.

Poznámky. Exemplář chycen v letu na vřesovišti v blízkosti keřů šípku. Z České republiky znám pouze z Moravy (Heřman & Kinkorová 2009). Háva (2021) uvádí tento druh bez konkrétní lokality.

Obr. 5. Lokalita pozorování druhu *Tephritis postica* (Loew, 1844).

Fig. 5. Locality of observation *Tephritis postica* (Loew, 1844).

***Tephritis postica* (Loew, 1844)**

Nálezy: ÚO, 21.5.2016, J. Háva lgt., 1 ex. + více ex. observ.; stejné údaje ale 12.5.2018, 7 ex.; stejné údaje ale 22.6.2019, 1 ex. + více ex. observ., stejné údaje ale 16.5.2020, 1 ex. + více ex. observ., vše J. Háva lgt., P. Heřman det.

Poznámky. Kontinuální výskyt na sledovaném území (Obr. 5), pozorováno velké množství jedinců. Z České republiky znám pouze z Moravy (Heřman & Kinkorová 2009). Háva (2021) uvádí tento druh bez konkrétní lokality.

HEMIPTERA**Auchenorrhyncha****Čeľad' Cicadellidae*****Fieberella florii* (Stal, 1864)**

Nálezy: ÚO: 10.9.2019, 1 ex., J. Háva lgt., I. Malenovský det.

Poznámka. Háva (2021) tento druh neuvádí.

***Psammotettix helvolus* (Kirschbaum, 1868)**

Nálezy: ÚO: 9.8.2019, 1 ex., J. Háva lgt., I. Malenovský det.

Poznámka. Háva (2021) tento druh neuvádí.

Heteroptera**Čeľad Lyctocoridae*****Lyctocoris dimidiatus* (Spinila, 1837)**

Nálezy: ÚO, 29.4.2021, 5 ex. + více ex. observ., J. Háva lgt., det.

Poznámka. Háva (2021) tento druh neuvádí. Druh byl nalezen v blízkosti potoka na *Salix* sp. na houbách druhu *Daedaleopsis confragosa* (Bolton) J. Schröt.

Čeľad Miridae**Podčeľad' Orthotylinae*****Globiceps sphaegiformis* (Rossi, 1790)**

Nálezy: ÚO, 21.6.2021, 1 ex., J. Háva lgt., A. Tazsakowski det.

Poznámka. Háva (2021) tento druh neuvádí.

Čeľad' Velidae***Velia caprai* Tamanini, 1947**

Nálezy: ÚO, Ostroff, 17.7.2021, 1 ♂, J. Háva lgt., det.

Poznámka. Háva (2021) tento druh neuvádí.

Sternorrhyncha**Čeled' Psyllidae*****Cocopsylla melanoneura* (Förster, 1848)**

Nálezy: ÚO: 28.3.2018, 2 ex., 20.2.2021, 2 ex.; iii. 2021, více ex observ., J. Háva lgt., I. Malenovský det.

Poznámka. Háva (2021) tento druh neuvádí.

Poděkování. Rád bych tímto poděkoval kolegům O. Nakládaloovi, J. Růžičkovi, I. Malenovskému, M. Zúberovi, A. Tazsakowskimu, P. Heřmanovi za pomoc s determinací zde publikovaných nálezů, kolegovi P. Míkoví za poskytnutí údajů o čeledi Latridiidae a kolegům B. Zbuzkovi a J. Mertlíkovi za cenné připomínky k textu.

REFERENCES

- ALEXANDER K. N. A. 2013: *Sericoderus brevicornis* Matthews (Corylophidae) on the Isle of Wight (VC 10). *The Coleopterist* 22(2): 70.
- BOWESTEAD S. 2002: *Sericoderus brevicornis* Matthews (Coleoptera: Corylophidae) redescribed and new to New Zealand. *New Zealand Entomologist* 25: 65-67.
- CLAYHILLS T. 2020: Coleoptera species new to Finland (3) (Coleoptera). *Koleopterologische Rundschau* 90: 343-348.
- HÁVA J. 2019: Výsledky faunistického průzkumu čeledí brouků (Coleoptera) „Přírodní Rezervace Údolí Únětického potoka“ a „Přírodní rezervace Roztocký Háj-Tiché údolí“. Results of a faunistic research to the families of the beetles (Coleoptera) of „Údolí Únětického potoka Natural Reserve“ and “Roztocký Háj-Tiché údolí Nature Reserve”. *Elateridarium* 13: 1-30.
- HÁVA J. 2021: *Hmyz - Insecta, Přírodní rezervace Údolí Únětického potoka*. Únětice/Praha: Private Entomological Laboratory and Collection, 122 pp.
- HEŘMAN P. & KINKOROVÁ J. 2009: Tephritidae. In: Jedlička L., Kúdela M. & Stloukalová V. (eds): *Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2*. <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009> + CD-ROM: ISBN 978-80-969629-4-5.
- PONEL P., FADDA S., LEMAIRE J-M., MATOCQ A., CORNET M. & PAVON D. 2011: *Arthropodes de la principauté de Monaco. Coléoptères, Hétéroptères Aperçu sur les Fourmis, les Isopodes et les Pseudoscorpions*. Monaco: Monacobiodyv, Rapport final – 1er février 2011, 100 pp.
- PONEL P. & PEREZ CH. 2014: Corylophidae pp. 512-514. In: TRONQUET M. (ed.): *Catalogue des Coléoptères de France*. Perpignan: Association Roussillonnaise d'Entomologie, 1052 pp.

Přijato 13.1.2022